

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2004. december 1.)

a Franciaország által a Bull társaság javára végrehajtani tervezett állami támogatásról

(az értesítés a C(2004) 4514. számú dokumentummal történt)

(Csak a francia nyelvű szöveg hiteles)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/941/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 66. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

azt követően, hogy az érintettek felszólították, hogy az említett cikkeknek ⁽¹⁾ megfelelően adják elő észrevételeiket, és az észrevételeikre tekintettel,

mivel:

I. ELJÁRÁS

- (1) 2002. november 13-án a Bizottság 2003/599/EK határozattal – mely annak a feltételnek alárendelt pozitív határozat, miszerint a támogatást legkésőbb 2003. június 17-ig visszafizetik ⁽²⁾ – lezárta a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárást a Franciaország által a Bullnak juttatott 450 millió euro kincstári előleg ellenében. 2003. november 26-án a Bizottság az Európai Közösségek Bíróságához fordult amiatt, hogy Franciaország nem tartotta be az említett határozatot ⁽³⁾. 2003 végén és 2004 elején több értekezletet tartottak, amelyek során a francia hatóságok és a Bull társaság elmagyarázták a Bull szerkezetátalakítási tervét és különösen annak 3. szakaszát, vagyis az újratőkésítését. Franciaország az e határozat tárgyát képező támogatási tervet a 2004. február 20-i levelével jelentette be.
- (2) A 2004. március 16-i levelével a Bizottság arról a határozatáról tájékoztatta Franciaországot, amellyel e támogatás ellenében megindítja a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárást.
- (3) A Bizottságnak az eljárás megindításáról szóló határozatát közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽⁴⁾. A Bizottság felhívta az érintetteket, hogy tegyék meg a kérdéses támogatásra vonatkozó észrevételeiket.

⁽¹⁾ HL C 102., 2004.4.28., 12. o.

⁽²⁾ HL L 209., 2003.8.19., 1. o.

⁽³⁾ A C-504/03 szám alatt bejegyzett ügy.

⁽⁴⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.

- (4) A Bizottság megkapta a Bull társaság alkalmazottai képviselőinek az e témára vonatkozó észrevételeit. E képviselők küldöttsége és a Bizottság 2004. június 8-án egy értekezletet tartott, amelynek nyomán a képviselők kiegészítő információkat juttattak el a Bizottsághoz. A Bizottság továbbította azokat Franciaország számára, hogy megjegyzéseket fűzzön azokhoz, és ugyanakkor több kérdést is feltett az eset több szempontjára vonatkozóan. A Bizottság a 2004. május 28-i és 2004. július 29-i levéllel kapta meg Franciaország észrevételeit és válaszait. A Bizottság, a francia hatóságok és a Bull részvételével értekezletet tartottak 2004. szeptember 10-én.

II. LEÍRÁS

1. A kedvezményezett

- (5) A Bull egy nemzetközi informatikai csoport, melynek központja Európában van, és több mint 100 országban folytatja tevékenységét ⁽⁵⁾. A Bull csoport elsősorban a két következő területen aktív:

— A legmodernebb professzionális szerverek:

A Bull a professzionális használatra szánt nagy szerverek és a szerverekhez közvetlenül kapcsolódó karbantartási szolgáltatások választékát tervezi és kínálja. A Bull piaci részesedése a Közösség 2004. április 30-i összetétele (a továbbiakban: „tizenötök közössége”) szintjén mintegy 3 % (körülbelül 5 % a közepes és legmodernebb szervereknél). E téren a legfőbb versenytársai az IBM (34,3 %-os piaci részesedés), a Hewlett Packard (HP), amely 2001-ben visszavásárolta a Compaqot (29,4 %), a Sun (12,6 %) és a Fujitsu/Siemens (8,9 %).

— Informatikai tervezésre szakosodott szolgáltatások:

A Bull különféle alkalmazásokat fejleszt és integrál, szoftverarchitektúrákat épít ki stb. Az Integris részlege Steria-nak történt eladását követően e piacon a Bull tevékenysége elsősorban Franciaországra és Olaszországra koncentrálódik. E területen a Bull versenytársai elsősorban az IBM és a HP. A Bull piaci részesedése a tizenötök közössége szintjén 1 %-nál kisebb.

⁽⁵⁾ <http://www.bull.com>

- (6) A Bull üzleti forgalma 2003-ban elérte az 1 265 millió eurót, amely a következőképpen oszlik meg: 46 % termék, 27 % csatlakozó karbantartás és 27 % szolgáltatás.
- (7) A Bull egy francia jog szerinti részvénytársaság. Részvényesei a 2004. júliusi újratőkésítés és a korábbi kötvénytulajdonosok által beváltott részvényjegyzési szelvények után a következőkből állnak: a France Télécom és a NEC, mindkettő 10,1 %-kal, az Axa Private Equity és az Artemis 8,6 %-kal, a Bull vezetősége 5,1 %-kal, a Motorola 3,0 %-kal és a Debeka 2,9 %-kal. A francia állam csak 2,9 %-kal rendelkezik; a fennmaradó 57,3 % a változó részvényeseké.
- (8) 1994 óta a Bull a Franciaország által vállalt kötelezettségeknek megfelelően végrehajtotta a korábbi szerkezetátalakítási tervében előírt intézkedéseket annak érdekében, hogy megoldja a 90-es évek óta jelentkező nehézségeit; az intézkedéseket a Bizottság a Franciaország által a Bull csoport számára be nem jelentett tőkeemelés formájában nyújtott állami támogatásról szóló, 1994. október 12-i 94/1073/EK határozatával⁽⁶⁾ vette tudomásul. Különösen, a Zenith Data Systems-et adták el, és az OSS-t („open systems and software”) bezárták. Ezenkívül, Franciaország a tőkéjének megnyitásával elindította a Bull privatizációját. 1999-től kezdődően a Bull újból kénytelen volt a vagyona egy részét eladni, és a személyzetéből elbocsátani. 2000-ben egy terv stratégiai összpontosításhoz, a nem stratégiai eszközök eladásához, valamint árcsökkentéshez vezetett. 2001 végén a Bull egész Európában csak kb. 9 500 személyt alkalmazott, az 1999-ben alkalmazott 11 500 helyett.
- (10) A Bull több év óta jelentős beruházásokat eszközölt az internettechnológiákba, összpontosítva kereskedelmi kínálatát az e-szolgáltatásokra és az internet-infrastruktúrára. Az internetes ágazat válsága nyilvánvalóvá tette, hogy a Bull ebben az összefüggésben rossz technológiát választott, és olyan piacokra összpontosított, ahol nem ért el sikereket. Egyébként a Bull az egyrészt a megcélzott piacokra vonatkozó ambíciói és a kínált termékek, másrészt a technológiai fejlesztési beruházások és a megvalósított gazdasági és igazgatási kiadások közötti koherencia jelentős hiányát mutatta.
- (11) A csoport ezeken kívül elszenvetde az egyesült államokbeli alkalmazottai nyugdíjrendszeréhez kapcsolódó nagyon magas terhek visszahatásait is. Az amerikai előírásoknak megfelelően a konszolidált mérleg bevételi oldala tartalmazta a kifizetendő nyugdíjak költségét, amely a nyugdíjalapok aktívumai értéktöbbletét (jelenlegi piaci érték) mutatták a tervezett nyugdíjárulékok aktualizált tartozásához képest. 2002-ben a Bull úgy döntött, hogy a nyugdíjak terén fennálló összes kötelezettségét biztosítókra ruházza. A tőzsdei értékek zuhanásával együtt ez a döntés a 2002-es és 2003-as évre együttesen egy 87 millió eurós pénzügyi veszteséget okozott.
- (12) A vállalkozás pénzügyi kapacitására vonatkozó bizonytalanság ahhoz vezetett, hogy az ügyfelek haboztak a nagy terveik megvalósítását illetően, az említett ügyfelek már nem voltak biztosítva arról, hogy a vállalkozás az elkövetkező években teljesíteni tudja a kötelezettségeit. A szállítók szigorúbb fizetési feltételeket írtak elő, míg a Bullnak nem volt többé lehetősége bankgaranciákra.

3. Szerkezetátalakítási terv

- 2. A Bull nehézségei az e határozat tárgyát képező szerkezetátalakítási terv előtt**
- (9) A (8) preambulumbekzdésben bemutatott intézkedések ellenére a terv 2001-ben elbukott. Egyrészt, a technológiai értékek tőzsdei válsága megakadályozta a Bullt az Integris részlege – mely igencsak veszteséges – harmadik személyeknek történő eladásában. Másrészt, az internetes ágazat válsága keményen sújtotta az internethez kapcsolódó technológiai tevékenységeket. A távközlési piac összeomlása és az internetes buborék kipukkadása, a vállalkozások mozgásterének jelentős szűkülése és a nemzetközi nyomás a kereslet csökkenéséhez vezetett. 2002-ben jelentősen esett a vállalkozások számítógépekre fordított kiadásainak összege (-25 % a középkategóriás és legmodernebb szervereknél). A szolgáltatások piaca drasztikus visszaesést élt át a 2000. évi átmenet és az euróra való áttérés problémájából eredő korábbi emelkedéshez képest. A gazdasági helyzetnek a 2001. szeptember 11-i eseményeket követő visszaesése tovább súlyosbította a Bull helyzetét.
- (13) 2001. december 2-án új elnököt neveztek ki a Bull élére. Az igazgatótanács által 2002 márciusában elfogadott szerkezetátalakítási terve az általános költségek és az állomány jelentős csökkentését tartalmazta, valamint az ipari berendezések jelentős értékesítése révén a vállalkozás erősségeire való összpontosítást. A fejlesztési stratégiát három fő tengelyre alapozták:
- a vállalkozások nagy szerverparkjainak felértékelése azzal, hogy versenyképes technológiai fejlesztést nyújtva az ügyfelek számára időtállóvá teszik az általuk használt alkalmazásokat,
 - a 64 bites Intel-architektúrákon és a nyílt forráskódú szoftvereken alapuló megoldások terén a cég európai vezetőként való pozicionálása a megcélzott piacokon,

⁽⁶⁾ HL L 386., 1994.12.31., 1. o.

- a szolgáltatási tevékenységei fejlesztésének folytatása azokon a területeken, ahol a Bull különbözik, különösen a teljes körű megoldások (hardver + köztes szoftver [middleware] + alkalmazások) kiemelt ágazatoknak – mint a közszféra (adók és vám, szociális rendszerek, e-kormányzat), a védelem és a biztonság, valamint a távközlési szolgáltatók – való nyújtásával (?).

Táblázat

	millió EUR			
	2004	2005	2006	2007
Üzleti forgalom	[...]* (*)	[...]*	[...]*	[...]*
EBIT (**)	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Nettó eredmény	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*

(*) Bizalmas adatok

(**) Kamatok és adózás előtti eredmény (Earnings before interest and taxes)

- (14) A pénzügyi rész vezérelvei a következők:

- A 204 millió eurós tartozás 90 %-os nagyságrendű csökkentése az océane (konvertibilis kötvény) birtokosaival szemben, azzal az ajánlattal kombinálva, hogy értékpapírjaikat részvényekre vagy részvényjegyzési szelvénnel ellátott részvényekre válthatják. Ez a kötvényeik esedékességének elhalasztásával történik, az éves szelvény csökkentésével és a visszatérítési prémium eltörlésével. A kötvények átváltási ajánlatának feltételei vagy 20 új részvény egy értékpapírért elsődleges jogcímen, vagy alárendelt jogcímen 16 részvény plusz 16 részvényjegyzési szelvény, amelyek beváltási határideje 2004. december 15. A nagy többség az alárendelt ajánlatot választotta, azzal a feltételezéssel, hogy ha rendszeresen be fogják váltani a jegyzési szelvényeket, az océane-birtokosok 17,2 millió eurót fognak apportálni ezen az úton,

- a piacra juttatott és egy új befektetői csoport által kb. 33 millió euróval garantált tőkeemelés: a NEC és a France Télécom (a Bull történelmi részvényesei) egyenként 7,5 millió euróra, a Debeka (német biztosítótársaság és a Bull jelentős ügyfele) 3 millió euróra, az Axa Private Equity és az Artemis befektetési alap egyenként 7 millió és 2 millió euróra, és végül a Bull csoport 350 vezető tisztségviselője 6 millió euróra. Valójában a nagyközönség 13,8 millió eurót apportált. Ebből következően a befektetők hozzájárulása a garantált összegnek csak kb. 90 %-os szintjét éri el. A teljes emelés eléri a 44,2 millió eurót,

- a 2.4. szakaszban leírt támogatás, amely egy 517 millió euro értékű kifizetés, a fizetőképesség helyreállítására vonatkozó kikötéssel kísérve.

- (15) Ezen intézkedések megtétele után a Bull Csoport saját tőkéjének el kellett volna érnie az 59,2 millió eurót. A kapcsolódó pénzügyi előrevetítések az 1. sz. táblázatban szerepelnek.

(?) A szerkezetátalakítási tervre vonatkozó több részletért lásd a 2003/599/EK határozatot.

4. A támogatás leírása

- (16) A bejelentett támogatás a francia állam által nyújtott 517 millió eurós kifizetés formáját fogja ölteni, amelyet legkorábban 2004. december 31-én fognak teljesíteni. Ez az összeg megfelel a 2003/599/EK határozattal engedélyezett megmentési célú támogatásnak, amelybe beletartoznak a 2001. decemberi és 2002. júniusi kifizetése óta keletkezett kamatok is. Az új támogatást csak a megmentési célú támogatás Bull általi visszafizetését követően fogják ténylegesen kifizetni. Cserébe az állam a fizetőképesség helyreállítására vonatkozó kikötést ír elő, amely szerkezetileg a Bull társaság által egy konszolidált alapon adózás előtti folyó mérlegének 23,5 %-át kitevő, a 2005. december 31-én záruló költségvetési évtől számított nyolcéves perióduson keresztül történő fizetés formáját ölti.

- (17) A francia hatóságok szerint ez a kikötés egy 50 és 60 millió euro közötti aktualizált értéket jelent. A maximális támogatás ebből következően elérné a 467 millió eurót, vagyis a meglévő hitel kb. 90 %-át. Ezen a módon a francia hatóságok egy olyan elintézési módot próbálnak biztosítani, amely az océane-birtokosokéhoz hasonló, akik szintén lemondanak a hiteleik 90 %-áról.

III. A SZERZŐDÉS 88. CIKKÉNEK (2) BEKEZDÉSÉBEN ELŐÍRT ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK INDOKAI

- (18) A Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárás megindításáról szóló határozat magában foglalja a támogatási intézkedés előzetes értékelését, különösen a megmentési célú támogatásokra és a nehézségekkel küzdő vállalkozások szerkezetátalakítását segítő állami támogatásokra vonatkozó közösségi iránymutatások⁽⁸⁾ (a továbbiakban: „iránymutatások”) fényében. Az említett határozatban a Bizottság kételkedett abban, hogy a terv biztosítja az életképessége visszaszerzését. A legutolsó pénzügyi számok ki fogják mutatni az életképesség visszaszerzését abban az esetben, ha a mérleget „megtisztítják”, de a Bizottság úgy ítélte, hogy egy év túl kevés

(8) HL C 288., 1999.10.9., 2. o.

ahhoz, hogy igazolni lehessen az életképesség visszaszerzését. Az érintett piacokra vonatkozó előrejelzések nem voltak túl részletesek, egyenlőtlennek tűntek, és úgy tűnt, hogy több piac, főleg rövid távon, továbbra is nehezen kezelhető marad. Alapvetően, a francia hatóságok által szolgáltatott információk nem tették lehetővé annak megítélését, hogy a Bull képes lesz-e hasznot húzni a piacok esetleges növekedéséből, mivel a csoport megmaradt ipari tevékenységei zömében olyan rendszerek gyártásán alapulnak, amelyeknél élénk volt a verseny. Ezenkívül, az újratőkésítési terv egyetlen új partnert se von be a jelenlegi szereplőkön felül, amelyek a France Télécom és a NEC.

- (19) Tekintettel a támogatás magas összegére, a Bizottság attól is tartott, hogy az versenytorzulásokat okoz, és a támogatás nem fog a szükséges minimumra korlátozódni, valamint arra készíti a vállalkozást, hogy felesleges készpénzzel rendelkezzen, amelyet olyan agresszív tevékenységeknek szentelhetne, amelyek a piacon torzulásokat okozhatnak, és nem kapcsolódnak a szerkezetátalakítási folyamathoz. Például nem volt világos, hogy milyen lesz a fizetőképességi és likviditási hányados a támogatás folyósítása után, és milyenek lesznek azok az érintett piacokon jelenlévő versenytársak e hányadosaival összehasonlítva.

IV. HARMADIK FELEK ÉSZREVÉTELEI ÉS FRANCIAORSZÁG MEGJEGYZÉSEI

- (20) Franciaország az érintett piacokra vonatkozó aktualizált előrejelzéseket és a főbb versenytársakról, a pénzügyi adatokról és az utóbbi hónapok során bekövetkezett eseményekről, különösen az újratőkésítés sikeréről szóló pontosításokat továbbított.
- (21) Franciaország kiemeli, hogy a támogatást egyes részvényesek és magánhitelezők részéről tett jelentős pénzügyi kötelezettségvállalások kísérik. A verseny szempontjából a Bull fennmaradása olyan természetűnek tűnik, amely inkább segíti a versenyt az európai piacon, és nem akadályozza. A Bull piaci részesedése nem teszi lehetővé számára, hogy a „price leader” szerepét játssza; inkább a piac élénkítése szempontjából hasznos „outsider” szerepét tölti be. A Bull Itaniumra alapozott stratégiájának megvalósítása és a nyílt forráskódú technológia erősíteni fogja a jövőben ezt a szerepét.
- (22) Franciaország megállapítja, hogy a vállalkozás eredményeinek javulása megerősítést nyer a 2003. év egész folyamán egy romló konjunktúrában. A 2004-re vonatkozó előirányzatok, amelyek még nehéz környezetbe illeszkednek, egy, a 2003. évben elért eredményhez hasonló operatív eredményt jeleznek előre: egy 17 millió eurós EBIT-et és egy 2 millió eurós nettó eredményt 2004 első félévére. Ez igazolná, hogy a vállalkozásnak sikerült érezhetően csökkentenie a holtpontját. Ilyen

körülmények között a várt üzleti forgalomnak a következő évtől számított, a piacok 2005-re történő remélt visszavétele, a Bull új ajánlatainak kibocsátása és egy megjavult pénzügyi helyzet miatti javulása a nyereségesség kiegészítő javulásában fog mechanikusan megjelenni. A 2004-től 2007-ig tartó időszakra vonatkozó üzleti terv azt is igazolni fogja, hogy a vállalkozás életképességének visszatérése tartós lesz.

- (23) Fejlődését a 64 bites Intel-architektúrán alapuló szerverekre alapozva a Bull olyan technológiai opciókat fogadott el, amelyek az elkövetkező években megfelelnek az ügyfelek kívánalmainak. Ezenkívül, e technológiáknak a Bull szerverekre való alkalmazása új növekedési irányokat nyit, különösen a tudományos számítások területén.
- (24) A szolgáltatások terén a Bull stratégiája három elkülönült kompetencia és három kiemelt ágazat keresztesztettségébe illeszkedik. A kompetenciák területei a következők: 1) nyílt infrastruktúrák integrálása és kibontakozása, 2) az információs rendszerek biztonsága és 3) a terjesztett rendszerek információkezelése. A kiemelt ágazatok, amelyekhez a Bullhoz leghűségesebb ügyfelek kapcsolódnak a következők: az igazgatás, a távközlési szolgáltatók és a közszolgáltatások („utilities”).
- (25) Ezek a kompetenciák és ágazati választások tökéletesen összhangban vannak a piacnak a szakértők elemzéseiből kiderülő súlyos tendenciáival: az infrastruktúrák költségeinek optimalizálása és csökkentése (amik nyílt infrastruktúrák fejlődési szükségleteit gerjesztik), az informatikai rendszerek urbanizációja és megerősítése (a Bull legkiválóbb területei), igazgatás és biztonságteremtés (amelyekben a Bull különböző címeken vesz részt: kriptográfiai rendszerek szállítója, szoftverkiadó és integrátor). A Bull egyes feljövőben lévő piacokon is gyorsan pozicionálta magát: mobil platformok, elektronikus igazgatás, az elektronikus személyazonosság és az elektronikus aláírás általánossá tétele.
- (26) Mivel a Bull súlya nagyon viszonylagos, és a vonatkozó piacon nagyon erős a koncentráció, ezért a Bullnak nyújtandó támogatás nem fog abból eredő versenytorzulásokat okozni. Egyes sajátos piacokon a Bull ajánlata lesz az IBM egyetlen hiteles alternatívája. Ezenkívül, a Bull nyílt forráskód felé fordított stratégiája élénkíteni fogja a versenyt a szerverek piacán az elkövetkező években.
- (27) A támogatást a minimumra fogják korlátozni. A vállalkozás életképessége pontosan a saját tőke újjászervezésén keresztül történik, amelynek lényeges elemeit képezi a támogatás és a tartozások megszüntetése. A különböző befektetők nem fektetnének be, ha a vállalkozás életképességének visszaállításához szükséges finanszírozás egy részét kölcsönből biztosították volna.

- (28) A Bullnak a támogatás folyósítása után nem kellene túlzott likviditással rendelkeznie. Ez lehetővé tenné, hogy megfelelő, de közel sem túlzó szintre állítsa vissza a saját tőkéjét, ami megerősítené a saját tőkére vonatkozó tartozási hányadost és a rövid lejáratú tartozások mozgó tőkével történő fedezésének hányadosát a fő versenytársak azonos hányadosaival összehasonlítva.
- (29) A szerkezetátalakítási tervhez való magánhozzájárást illetően három tényezőt kellene összegyűjteni: a 2002–2003-ban a vállalkozás által tett erőfeszítések, a tőkeemelés és az océane-birtokosok hozzájárulása.
- (30) Franciaország emlékeztet arra, hogy a Bull számára megmentési célú támogatás kifizetését engedélyező 2003/599/EK határozat (60) és (70) preambulumbekzdésében a Bizottság kifejezetten azt ajánlotta, hogy Franciaországnak nem kellene 2004. december 31. előtti támogatást nyújtania a Bull szerkezetátalakításához.
- (31) A Bull alkalmazottainak képviselői támogatják a Bull szerkezetátalakítási tervét, és kiemelik a támogatásnak a vállalkozás fennmaradása és a meglévő munkahelyek miatti fontosságát. Támogatják a francia hatóságok által szolgáltatott tényezőket, és továbbították a különösen a vállalkozás életképességére és versenyhelyzetére vonatkozó kiegészítő információkat és referenciákat.

V. A TÁMOGATÁS ÉRTÉKELÉSE

1. Egy támogatás megléte

- (32) A Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése kimondja: „a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”.
- (33) A Franciaország által bejelentett intézkedés valóban egy, a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti támogatást képez. Az állam nyújtja, az állam forrásaiból lesz finanszírozva egy meghatározott vállalkozás, a Bull javára. A támogatás nem felel meg a piacgazdaság magánbefektetői elvének. Különösen azt nem lehet támogatni, hogy az állam ugyanolyan címen és ugyanolyan feltételekkel avat-

kozzon be, mint az océane-birtokosok, mivel Franciaország hitele egy megmentési célú állami támogatásra irányul, amelynek lejárt a visszatérítési határideje, és egy ilyen hitel elengedése vagy a visszatérítendő támogatás összegével azonos összegű új támogatás megadása nem egy befektető magatartása, és ezért nem értékelhető a magánbefektető elvének megfelelően. Ezenkívül, a bejelentett intézkedés formájában és feltételeiben különbözik a részvényesek és az océane-birtokosok által hozott pénzügyi intézkedésektől. Mindenesetre a bejelentett intézkedést nem kísérték a többi részvényes által tett hasonló pénzügyi kötelezettségvállalások. A támogatás érinti a tagállamok közötti kereskedelmet, és torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget amiatt, hogy a Bull egy nemzetközi társaság, és termékei nemzetközi kereskedelem tárgyát képezik. Ezenkívül, a Bullnak olyan versenytársai vannak a közös piacon, mint az IBM, a Fujitsu/Siemens, a Sun és a HP. A francia hatóságok nem vitatták ezt az értékelést.

2. A támogatás összeférhetősége

- (34) A bejelentett intézkedést eseti állami támogatásnak kell tekinteni. A Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdése az említett cikk (1) bekezdésében szereplő általános összeegyeztethetlenséghez képest eltéréseket ír elő.
- (35) A Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja előírja azon állami támogatások közös piaccal való összeegyeztethetőségét, amelyek célja egyes gazdasági tevékenységek fejlesztésének előmozdítása, miközben e támogatások nem befolyásolják a közös érdekekkel ellentétes mértékben a kereskedelem feltételeit. Ezen az alapon a Bizottság sajátos iránymutatásokat fogadott el a megmentési célú támogatások és a nehézségekkel küzdő vállalkozásoknak nyújtott támogatások értékeléséhez⁽⁹⁾. A saját tőkéjére vonatkozó számokra tekintettel egyértelmű, hogy a Bull társaságot úgy kell tekinteni, mint az iránymutatások 5a) pontja értelmében nehézségekkel küzdőt, és hogy a csoport egésze is nehézségekkel küzd az említett iránymutatások 4–8. pontja értelmében⁽¹⁰⁾. A vizsgálat után a Bizottság megállapítja, hogy semmilyen más közösségi keret vagy más rendelkezés nem tenné lehetővé, hogy ebben az esetben a támogatást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítsák. Franciaország egyébként a Szerződés semmilyen más eltérésére nem hivatkozott, és egyedül az iránymutatásokra alapozva védte a kérdéses támogatás összeegyeztethetőségét. A Bizottság tehát az iránymutatások fényében értékelte a támogatást.

⁽⁹⁾ Az iránymutatások egy új változatát nemrég tették közzé (HL C 244., 2004.10.1., 2. o.). Ezen új változat 103. pontjának megfelelően a kérdéses támogatást a bejelentésekor hatályos kritériumok alapján kell megvizsgálni, vagyis az 1999-es iránymutatások alapján.

⁽¹⁰⁾ 2001. óta a saját tőke negatív értékű, – 726 millió euro 2003. végén. A veszteség 2000-ben 243 millió euro, 2001-ben 253 millió euro és 2002-ben 548 millió euro.

- (36) Az iránymutatások a következő négy kumulatív feltételt írják elő egy szerkezetátalakítási támogatás engedélyezéséhez: egy, a hosszú távú életképességet biztosító terv, a versenytorzítások megelőzése, a minimumra korlátozott támogatások és a szerkezetátalakítási terv teljes megvalósítása. Ezenkívül, alkalmazni kell az „egyszer és mindenkorra” („one time – last time”) elvét és a „Deggendorf” joggyakorlatból ⁽¹¹⁾ eredő elveket.

Az életképesség visszaszerzése (az iránymutatások 32–34. pontja)

- (37) Az iránymutatásoknak megfelelően a támogatás odaítélésének feltétele a szerkezetátalakítási terv végrehajtása, amelyet minden egyedi támogatásnál a Bizottság hagy jóvá. A szerkezetátalakítási tervnek – amelynek időtartamát a lehető leginkább korlátozni kell – lehetővé kell tennie a vállalkozás hosszú távú életképességének ésszerű határidőn belül történő helyreállítását, a jövőbeni működtetés feltételeire vonatkozó realista feltételezések alapján. A szerkezetátalakításhoz nyújtott segítségnek tehát egy életképes szerkezetátalakítási tervhez kell kapcsolódnia, amelyre az állam kötelezettséget vállal.
- (38) A kérdéses támogatás a 2002. márciusi tervhez kapcsolódik és annak pénzügyi részéhez, amelyet a támogatás bejelentése során fejtek ki. Ez a terv a 2007-ig tartó időszakra vonatkozik, amelyet követően a pénzügyi helyzetnek helyre kell állnia, és az új szerkezetet meg kell valósítani. Az intézkedések többségét már megvalósították, és az újratökésítés már befejeződött. Mégis a 2007-ig tartó időszakot olyan ésszerű határidőként lehet értékelni, mely a vállalkozás ajánlatának újrastrukturálásához és tevékenységeinek az érintett piacok fejlődéséhez történő igazításához szükséges.
- (39) Úgy tűnik, hogy a terv a jövőbeni működtetés feltételeire vonatkozó realista feltételezéseken alapszik. Számításba veszi a piacok lassú visszaszerzését, és nem tűnik túlzóan optimistának. A terv három forgatókönyvet tartalmaz az újratökésítés eredményeit illetően, amelyek közül a legoptimistább áll legközelebb a jelenlegi eredményhez. A terv kiemeli a vállalkozás stratégiáját, az erősségeit, az ügyfelek szükségleteit és a technológiai fejlesztések közötti koherencia visszaállítását. A technológiai és kereskedelmi bizonytalanságokra figyelemmel a terv kellően pontosnak tűnik a francia hatóságok által küldött kiegészítő információkra tekintettel.
- (40) Az életképesség javulása elsősorban a belső intézkedéseknek, különösen a „non-core business” tevékenységek

eladásának, a kínálat újrastrukturálásának és az általános költségek csökkentésének az eredménye.

- (41) A vállalkozás nehézségeit főleg a rossz technológiai választások okozták, és a Bull azon piacokon való koncentrációja, ahol sikertelen volt. Ezekkel a tevékenységekkel felhagyott, beleértve a szolgáltatási hálózatot is több európai országban. Egyes sajátos veszteséget előidéző okok, mint amelyek a nyugdíjrendszerekhez kapcsolódnak, nem ismétlődő természetűek. A legmagasabb szintű vezetők nagy részét lecserélték. A Bull az erősségeire való összpontosításhoz tért vissza.

Szerkezetátalakítás és operatív teljesítmény

- (42) A 2000-től 2002-ig tartó években az üzleti forgalomra vetített bruttó árrés 21–25 % között volt. A kutatási és fejlesztési költségek, a kereskedelmi költségek és az igazgatási költségek azonban minden évben meghaladták a kb. 100 millió eurós bruttó árrést. A szerkezetátalakítási terv előírja ennek az egyenlőtlenségnek a megszüntetését: a 2000-ben a 160 millió euro összegű kutatási és fejlesztési költségek a 2005-től 2007-ig tartó évekre az előírt irányított [...] * millió euróra esnek vissza. A kereskedelmi és igazgatási költségek a 2005-től 2007-ig tartó évekre a 2000-es 706 millió euróról az előírt [...] * millió euróra esnek vissza. Az előrevetítések számításba veszik az esetleges igazságszolgáltatási határozatokhoz („contingency”) kapcsolódó előrejelzéseket. Ez a vonulat addig emelkedik, amíg 2007-ben eléri az üzleti forgalom [...] * %-át. Ezen előrejelzések alapján a jövőbeni EBIT-et a „contingency” után [...] * %-ra becsülik. A 2003-ra és 2004 első félévére vonatkozó jelenlegi költségek támogatják ezen előrejelzéseket. Ebből a nézőpontból a Bizottság úgy ítéli, hogy a terv egy kielégítő operatív teljesítményt tesz lehetővé.

Az érintett piacokra vonatkozó előrejelzések

- (43) A jövőre nézve a kereslet visszaszerzését visszafogottabb ritmusban tervezik, mint azt tették az elmúlt évtized folyamán, a következő tényezők kölcsönhatása miatt: a kommunikációs díjak csökkenése, a nagy teljesítményű hálózatok fejlesztése, az elektronikus eljárások terjedése a közszférában, az interneten keresztüli alkalmazás-megosztások jelentős emelkedése, a mobilitás fejlődése, a biztonsági követelmények növekvő figyelembe vétele és végül a digitális technológiák általánossá válása. Az IDC-nek (International Data Corporation) a 2003-tól 2007-ig tartó évekre vonatkozó legutóbbi előrejelzései szerint a szerverek európai piacának 44 %-os terjedéssel kell bővülnie, és a közepes és nagy teljesítményű szerverekének 39 %-al. Az Intel 64 bites technológiájával működő szerverek piacának, amely a Bull fejlődésének fő tengelye, jelentős áttörést kell elérnie. Valóban, a piacot 2007-re közel 2,4 milliárd amerikai dollár értékűre becsülik, amely a szerverek piacának 16 %-át jelenti (szemben a kevesebb mint 1 %-kal 2003-ban).

⁽¹¹⁾ A Bíróságnak a Textilwerke Deggendorf GmbH kontra Európai Közösségek Bizottsága és Német Szövetségi Köztársaság C-355/95. sz. ügyben 1997. május 15-én hozott ítélete, EBHT I-2549. o.

(44) Így az IDC egy 2002. decemberi keltezésű tanulmányában Nyugat-Európára vonatkozóan a vállalkozások kiadásainak növekedését jelzi előre: mostantól számítva 2006-ig a szolgáltatások terén 30 %-os növekedést és a szervereknél 20 %-osat. A Gartner frissebb előrejelzései (2003. november) Nyugat-Európában a szolgáltatásokra vonatkozóan 2004-ben +3 %-osak, továbbá 2002. és 2007. között egy 6,2 %-os éves átlagos növekedési ráta. A szerverek esetében a növekedés főleg az alkalmazott technológiák függvényében lesz differenciált; különösen az Intel Itanium összetevőknél, amelyek a Bull-szerverek új kínálatának alapját képezik, és amelyeket 2003-tól kezdtek el használni, 2008-ban 8 milliárd eurós üzleti forgalmat kellene elérniük. A szolgáltatások piaca nagyon szétagolt, nagy rajta a verseny, és folyamatosan újrasztrukturálódik, de közép/hosszú távon a növekedés gyorsabb lesz, mint a termékek piacának növekedése. Következésképpen az érintett piacok feltételei nem olyanok, mint amelyek megkérdőjelezzik az életképesség visszaszerzését, és lehetővé teszik a szolgáltatások arányának az összes eladásban és a bruttó árresben való növekedését, amint azt a szerkezetátalakítási tervben előírták.

(45) Több tanulmány megerősíti a növekedési előrejelzéseket a Bull által megcélzott piacokra és a választott technológiák előnyösségére vonatkozóan ⁽¹²⁾.

Életképesség közép és hosszú távon

(46) A nagy szerverek parkja, a „GCOS-ek” a jelenlegi ügyfeleknek egy fontos „fejési lehetőséget” jelentenek. Azonban [...] után a GCOS-ek lecserélését bőven befejezik, és a Bullnak szembe kell néznie a versenytársaival, és más körülmények között kell megvalósítania a – mégoly visszafogott – törekvéseit. Ebben az összefüggésben a Bizottság különösen megjegyezte mindazt, ami a (47)–(54) preambulumbekzdésben következik.

(47) Az Intel 64 bites technológiájára épülő architektúrán alapuló megoldások, a nyílt forráskódú szoftverek és az összetevők egységesítéséből („commoditisation”) származó előnyökből való részesedés választásával úgy tűnik, hogy a Bull korrekt technológiai kanyart vesz, ami megfelel a piacon bekövetkező fejlődésnek és az ügyfelek igényeinek. E változások növelni fogják a szerverek piacán és a szolgáltatások piacán a verseny intenzitását, de a méretének köszönhetően a Bull képes arra, hogy jelentős összegeket fektessen be a K+F-be, valamint a start-ups és a szakosodott kisebb vállalkozásoknál szélesebb és koherensebb választékokat kínálhat. A mérete is egyfajta megbízhatóságot kölcsönöz számára az ügyfeleknek, akik stratégiai jelentőséget tulajdonítanak a szerverszolgáltatók kiválasztásának. Ellenben az olyan óriások, mint az IBM, a HP és a Dell, inkább a nagy

sorozatú termékekre szakosodtak, amelyek alkalmazási köre sokkal kiterjedtebb, és amelyeknél az ügyfeleknek nincs szükségük „testreszabott” termékekre.

(48) A terv azokat az ágazatokat célozza meg, amelyekben az ügyfelek hűségesebbek: a közszféra, a védelem és a biztonság, valamint a távközlési szolgáltatók. A Bullnak nincsenek egy „niche player”-t meghaladó törekvései.

(49) A NovaScale szerverek új választékának piaci bevezetését – amelynek célja a GCOS-rendszerek lecserélése – a független szakértők pozitívan értékelték ⁽¹³⁾. A Bull itt jelentős referencia-eladásokat realizált, és ez a termékvonalon árban, megbízhatóságban, a használat könnyűségében és a méret adaptálhatóságában akar különbözni a konkurens termékektől.

(50) A Bull szerkezetátalakítása lehetővé teszi számára a szakértelme, a kínálata, a szervezése és a rövid távú célkitűzései közötti koherencia létrehozását. A vállalkozás nehézségeinek egyik jelentős oka pontosan e koherencia hiánya volt. A személyzet megfiatalításának – melyet nagyrészt 2002-ben hajtottak végre – és a stratégiai partnerek jelentős választékának kellene a technológiai aduit biztosítaniuk.

(51) Az Intel processzorokkal, főleg a 64 bites technológiával működő szerverek új sorozatának tervezett szerepe nagyon jelentős: 2007-ben az üzleti forgalomnak el kell érnie az összes eladás [...] %-át egy [...] %-os bruttó árréssel. Mivel már nem egy „tulajdonosi” technológiáról van szó, logikus, hogy ez az árrés nem éri el a régi, a GCOS-szerverek árrésének szintjét. A 64 bites szerverek lehetővé teszik összetettebb és szélesebb rendszerek támogatását, de természetesen a 32 bites „standard” szervereknél drágábbak. A Bull a 64 bites szerverei műszaki minőségével próbálja elnyerni az ügyfelei bizalmát, hozzáadva termékeihez a szolgáltatási kínálatát, amelyek szakosított kompetenciái elismertek. Szoros együttműködést fog létrehozni saját csoportjai és az ügyfelei között. A Bizottság elismeri, hogy ez a stratégia koherens a Bull egyes ágazatokra való koncentrációjával.

⁽¹³⁾ Lásd The Clipper Group Navigator, „Bull transitions GCOS 8 to Open Systems – Novascale 9000 to the Rescue”, 2003.10.15. és IDC, „Vendor needs and Strategies, Bull fills out Novascale line – targets commercial and High-Performance Computing (HPC) Customers in 2004”, 2004. április. IDC, például következtette hogy „A NovaScale szerverek 2003-ban történt Bull általi bevezetése lehetővé tette a vállalkozás számára, hogy javítsa a nagy számítási teljesítmények piacának megközelítését – amely piacot korábban felkeresett. A legutóbbi évben ebben az ágazatban jelentős számú referencia-ügyfelet hódított meg. (...) A Microsoft Windows 2003 szerver és az SQL szerver operációs rendszer hozzáadása, valamint az új ISV szoftver – különösen az Oracle, a SAP és a BEA részéről – lehetővé teszi számára, hogy feleljen a nagy teljesítményű kereskedelmi alkalmazások keresletének várt növekedésére egy visszaszorulóban lévő piacon.”

⁽¹²⁾ Például, Forrester, „Market overview – Exploiting open source in Europe”, 2004.6.22.

- (52) A szolgáltatások szegmensére vonatkozóan a már említett Forester-jelentés néhány következtetésére kell utalni⁽¹⁴⁾. A nyílt forráskódú szolgáltatásokat érintően a Bull szakértelmét úgy értékelik, mint amely meghaladja az olyan egyéb globális generalistákét, mint az IBM. A globális és közepes méretű generalisták között a Bull az egyetlen, amely teljes technológiai lefedettséggel rendelkezik. A jelentés csak egyetlen nyílt forráskódra szakosodott szolgáltatót, amelynek azonos lefedettsége van.
- (53) Az újratökésítési terv a már jelen lévő szereplőkön – a France Télécom és a NEC – kívül egyetlen új ipari partnert sem von be. Azonban a Debeka – biztosítási vállalkozás – részvétele támogatja a csökkentett számú ágazatra való összpontosítás stratégiáját. Egyébként a Bull több partnerséggel és több, a jövőbeni tevékenységeihez kulcsfontosságú technológiai fejlesztési tervvel rendelkezik. Végül példaképpen meg kell említeni az első „Original Equipment Manufacturer” szerződés aláírását a Kraftway-jel, az Intel alapú szerverek vezető orosz gyártójával. Egy másik megállapodás a szerverek Kínában történő forgalomba hozatalára vonatkozik.
- (54) Összegzésképpen, a Bizottság úgy ítéli, hogy a szerkezetátalakítási terv lehetővé teszi a Bull számára, hogy megfelelő módon pozicionálja magát. Az érintett piacokból eredő technológiai és kereskedelmi kockázatok ellenére a Bizottság úgy ítéli, hogy az életképességhez való visszatérés kellően biztosított.
- A versenytorzulások megelőzése (az iránymutatások 35–39. pontja)*
- (55) Ahhoz, hogy a Bizottság engedélyezze a szerkezetátalakításhoz nyújtandó támogatásokat, azoknak egy második feltételnek is meg kell felelniük, vagyis intézkedéseket kell hozni azért, hogy a lehető legnagyobb mértékben csökkentsék azokat az esetleges negatív hatásokat, amelyeket a támogatások gyakorolhatnak a versenytársakra.
- (56) Amint azt Franciaország kiemelte, a Bull piaci részesedései a szolgáltatások terén és a szerverek terén nagyon gyengék. A szerverek terén az érintett földrajzi piacot világszerte vagy legalább európai piacoként kell értékelni. 2002-ben a tizenötök közösségének teljes szerverpiacán a Bullnak 3 %-os nagyságrendű piaci részesedése volt. A közepes és nagy teljesítményű szerverek szegmensében a Bull megőrizte a kb. 5 %-osra értékelt pozícióját, amely messze a fő versenytársai mögött van, amelyek az IBM (40 %), a HP-Compaq (24 %), a Sun (17 %) és a Fujitsu (9 %). A nagy teljesítményű szegmensben a piaci részesedés nagyobb lesz. Valóban, a Bull a 64 bites Intel architektúra alapú megoldások és a nyílt forráskódú szoftverek európai vezetőjévé kíván válni a megcélzott piacokon. A 64 bites Intel architektúra alapú szerverek piacát 2007-ben közel 2,4 milliárd amerikai dollárra értékelik, amely a szerverek piacának 16 %-át jelenti (szemben a 2003-as kevesebb mint 1 %-al).
- (57) A szolgáltatások területén olyan előrejelzések vannak, amelyek szerint az érintett földrajzi piacot európaiként kell értékelni, jóllehet a regionális és nemzeti piacok létezését nem lehet kizárni. A tizenötök közösségének szolgáltatási piacán a Bull 2002-ben kb. 0,4 %-os piaci részesedéssel bírt, és 2002 óta még jobban összpontosít az infrastrukturális szolgáltatásaira és az egyéb szolgáltatásaira, miközben a szolgáltatások terén az üzleti forgalma jelentős csökkenését szenvedte el. Egy 2003. szeptemberi, az Institut Gartner által közzétett tanulmányban a Bull nem szerepel az informatikai szolgáltatások világszerte jelen lévő első tíz versenytárs között, és 2002-ben csak a 22. helyet foglalta el az európai piacon. Ezenkívül, ezen a piacon nagy a verseny, ami lehetővé tette a Bull számára, hogy szemléltetésképpen olyan koncentrációs műveleteket engedélyezzen, amelyek a Bull több versenytársát érintik (HP-Compaq⁽¹⁵⁾, Cap Gemini-Transiciel⁽¹⁶⁾, ATOS Origin-SEMA⁽¹⁷⁾), azt érvényesítve, hogy ezek a koncentrációk ne sértsék az informatikai piacokon meglévő verseny feltételeit.
- (58) Természetesen a vállalkozás egyes földrajzi területeken, különösen Franciaországban való jelenléte fontosabb. Ugyanakkor a verseny is fontos marad, még e földrajzi területek szintjén is.
- (59) A Bullnak Európában a szerverek piacának egyes szegmenseiben való tartós jelenléte inkább élénkíti a versenyt a piacon, különösen azokban a szegmensekben, amelyekben az IBM helyzete túlsúlyos. A nagy intenzitású műveleti rendszerek szegmensében például úgy tűnik, hogy a Bull kínálata az IBM egyetlen alternatívája mindazon ügyfelek esetében, amelyek nem mozdulnak könnyen a Sun-, a HP- vagy a Wintel-megoldások felé (bankok, biztosítók, szociális szervezetek, szociális igazgatás stb.). [...] mutatja, hogy ez az ügyféltípus meg kívánja őrizni a Bull kínálatának tartósságát. Azonban mégis nagyon sajátos „fészek”-piacokról van szó, és a Bull fennmaradása kevés hatást gyakorol a nagy teljesítményű szerverek piacának egészén folyó versenyre.

⁽¹⁴⁾ Lásd a 12. lábjegyzetet.

⁽¹⁵⁾ A Bizottság 2002. január 31-i határozata (HL C 39., 2002.2.13., 23. o.) egy összefonódás (N IV/M.2609 – HP/COMPAQ ügy) közös piaccal való összeegyeztethetőségének a 4064/89/EGK tanácsi határozat alapján történő kimondásáról.

⁽¹⁶⁾ A Bizottság 2003. november 24-i határozata (HL C 295., 2003.12.5., 16. o.) egy összefonódás (N IV/M.3307 – CAP GEMINI/TRANSICIEL ügy) közös piaccal való összeegyeztethetőségének a 4064/89/EGK tanácsi határozat alapján történő kimondásáról.

⁽¹⁷⁾ A Bizottság 2003. november 10-i határozata (HL C 295., 2003.12.5., 16. o.) egy összefonódás (N IV/M.3295 – ATOS ORIGIN/SEMA GROUP ügy) közös piaccal való összeegyeztethetőségének a 4064/89/EGK tanácsi határozat alapján történő kimondásáról.

- (60) A Bizottság azt a tény is számításba veszi, hogy a Bull stratégiája a nyílt forráskód felé fordult. Egyébként a versenytársak többsége egyúttal partner is több fejlesztési projektben. Egyetlen versenytárs sem nyilatkozott a verseny torzulásáról az eljárás megindításakor.
- (61) Semmilyen külső növekedési műveletet nem terveznek, kivéve a „szürke állomány” megszerzését, ami gyakran alkalmazott gyakorlat az ágazatban. A Bull úgy ítéli, hogy minden jelentős vásárlás a szerkezetátalakítási terv stratégiája ellen hat, és integrációs problémákat okozna.
- (62) A Bull jelentős vagyont adott el. A termékek szegmensében eladta a bankautomatákat, a fizetési terminálokat, a bankkártyákat és a köztes szoftverek egy jó részét érintő tevékenységei egészét. A szolgáltatások piacán a Franciaországon és Olaszországon kívüli kereskedelmi hálózatának jelentős részét értékesítette az Integris nevű részlege Sterianak történt eladásával. A szerkezetátalakítási terv az alaptevékenységekre való összpontosítást tervezi. Ez is korlátozza a támogatásnak a tagállamok közötti versenyre gyakorolt negatív hatását. Ebben az összefüggésben fontos, hogy ezt, a szerkezetátalakítási tervben előírt stratégiát ténylegesen kövessék.
- (63) Az előzőekre tekintettel a Bizottság úgy ítéli, hogy a versenytorzulásokat kiküszöbölték. A Bullnak a szerkezetátalakítási terv betartásához és az elvégzett összpontosításhoz kapcsolódó piacokon elfoglalt helyzete nem teszi szükségessé kiegészítő ellentételezéseket.
- A minimumra korlátozott támogatás (az iránymutatások 40–41. pontja)*
- (64) Ahhoz, hogy a támogatást engedélyezni lehessen, egy harmadik feltételt is teljesíteni kell, ami abban áll, hogy a támogatás összegét és intenzitását arra a legszigorúbb minimumra korlátozzák, amely ahhoz szükséges, hogy a vállalkozás pénzügyi lehetőségei, a részvényesei és azon csoport függvényében, amelynek részét képezi, lehetővé teszi a szerkezetátalakítást. A támogatás kedvezményezettjeinek a saját forrásaik igénybevételeivel kell ténylegesen hozzájárulniuk a szerkezetátalakítási tervhez. Mindenesetre be kell bizonyítani a Bizottság számára, hogy a támogatást kizárólag a vállalkozás életképességének helyreállításához használják, és az nem teszi lehetővé a címzettjének, hogy a szerkezetátalakítási terv végrehajtása során növelje a termelési kapacitását.
- (65) A kedvezményezett és a részvényesei hozzájárulása alapvető. 2001. december 31. óta a Bull 160 millió eurós nagyságrendben járult hozzá a szerkezetátalakításhoz, amely összeg a „non-core business” aktívumok 2002. és 2003. első féléve során történt eladásából származik. Ezenkívül, a hozzájárulás azokra a 94 millió eurós szerkezetátalakítási részvényekre korlátozódott, amelyek a 2001. december 31-én rendelkezésre álló pénztárból⁽¹⁸⁾ származtak. A meglévő és új részvényesek 44,2 millió euróval járultak hozzá az újratőkésítéshez, amely lényeges hozzájárulás. Az a tény, hogy a befektetői tőke jegyzése részben a Bullal partner vállalkozásokból (France Télécom, NEC), ügyfelektől (Debeka) és a Bull csoport vezető kádereitől ered, semmit sem vesz el ebből a megállapításból. A Bizottság a 17 millió euro összegű, a részvényjegyzési szelvények beváltása során bevitt tőkét is számításba veheti, mivel a régebbi océane-birtokosok nem voltak kötelesek ezt az opciót választani.
- (66) A fizetőképességi és likviditási hányadosok a támogatás kifizetését követően és a támogatást tartozásként értékelve a versenytársakéival összehasonlítható szinten vannak. A pénzügyi helyreállítás mindenekelőtt lehetővé teszi bankgaranciáknak a folyó tevékenységekhez való elnyerését. Valóban azt tervezik, hogy a Bull továbbra is a hitelek értékpapírokká alakítására alapozott rövid távú külső finanszírozáshoz folyamodik, egy [...]–[...] millió eurós volumenben. A piacokból és a Bull „niche player” stratégiájából eredő kockázatok figyelembe vételével az tűnik valószínűnek, hogy pénzügyi intézmények készek lesznek új hitelsorozatokkal hozzájárulni olyan agresszív tevékenységekhez, amelyek nem kapcsolódnak a szerkezetátalakítási folyamathoz.
- (67) A francia hatóságok szerint egy csökkentett összegű támogatással más partnerek nem fogadnák el, hogy befektessenek, és az océane-birtokosok sem fogadták volna el a követeléseik új értékpapírokra való cserélését. Ami azt az egy amerikai befektetési alap által javasolt fő alternatívát illeti, amelyet nem fogadtak el, a francia hatóságok meggyőzően magyarázták meg, hogy az nem vezetne kevésbé nagy összegű támogatáshoz. Ez az alap egy, a befektetői csoport által tervezett 33 millió eurós tőkeinjekciónál nagyobbat tervezett, de az océane-birtokosok által nyújtott 11 millió eurós garancia fedezi a különbséget.
- (68) Következésképpen a Bizottság úgy ítéli, hogy a támogatás nem vezet ahhoz, hogy a vállalkozás túlzott mennyiségű készpénzzel rendelkezzen, amelyet a piaci versenyt esetleg torzító agresszív tevékenységekre fordíthatna, és amely nem kapcsolódna a szerkezetátalakítási folyamathoz.

⁽¹⁸⁾ Ez az összeg nem foglalja magában az állam által 2001. decemberének végén juttatott előleget, sem azokat a forrásokat, amelyeket a Bull ezen előlegnek köszönhetően tudott generálni.

Az egyszer és mindenkorra szóló támogatás elve („one time, last time”)

- (69) Valamennyi jogellenes támogatás elkerülése érdekében az iránymutatások 48. pontja kifejti, hogy szerkezetátalakításhoz csak egyetlen egyszer lehet támogatást adni. Ha a vállalkozás a múltban már kapott ilyen támogatást, és ha a szerkezetátalakítási időszak kevesebb mint tíz éve ért véget, akkor a Bizottság rendszeresen nem engedélyez egy új támogatást a szerkezetátalakításhoz, kivéve rendkívüli, előre nem látható és a vállalkozástól független körülmények esetén. Az ebben az esetben bejelentett támogatásokat legkorábban 2004. december 31-én fizetik ki. 1993-ban és 1994-ben a francia állam támogatásokat adott a Bull szerkezetátalakításához, amelyeket a Bizottság 1994 végén jóváhagyott. A kérdéses szerkezetátalakítási támogatás azonban egy, 1995 végéig tartó időszakra vonatkozik. A 2003/599/EK határozat, amelylyel a Bizottság azt a megmentési célú támogatást hagyta jóvá⁽¹⁹⁾, amely a (60) preambulumbekzdésében a 2004. december 31-i dátumra úgy hivatkozik, mint amelytől kezdve adható új szerkezetátalakítási támogatás, téves ezen a ponton. Ebben az esetben ugyanis még nem érték el a tízéves határidőt.
- (70) Azonban az egyszer és mindenkorra szóló támogatás elvét nem lehet abszolút módon alkalmazni. Amint ezt a Bíróság kimondta⁽²⁰⁾, bár az ESZAK-Szerződés keretében, de ez még inkább igaz az EK-Szerződés keretében, a támogatásokra vonatkozó rendelkezések célja az, hogy hatáskört adjanak a Bizottságnak ahhoz, hogy szembenézhessen váratlan helyzetekkel, figyelembe véve a piaci feltételek változó jellegét. E körülmények között az egyszer és mindenkorra szóló támogatás elvének megkülönböztetés nélküli alkalmazása túlzottan korlátozza azon támogatások kategóriáját, amelyeket szükségesnek lehet ítélni, és nem teszi lehetővé a Bizottság számára, hogy minden egyes esetben megvizsgálja azt, hogy egy támogatási terv nélkülözhetetlen-e a Szerződés célkitűzéseinek megvalósításához. Sőt, a Bizottság nem alapíthatná egy ugyanazon kedvezményezettnek nyújtandó támogatás elutasítását kizárólag egy korábbi határozat meglétére⁽²¹⁾.
- (71) Az iránymutatások ebben az összefüggésben fejtik ki annak lehetőségét, hogy kivételes, előre nem látható és a vállalkozástól független körülmények között eltérjenek az egyszer és mindenkorra szóló támogatás elvétől. E tekintetben ki kell emelni azt, hogy jöllehet, az információs technológiai és kommunikációs ágazatban 2002-ben a válság nem volt se rendkívüli, se előre nem látható, annak mélysége, különösen az internethez kapcsolódó technológiák és a távközlés szegmensében kivételes, előre nem látható és a Bullnak fel nem róható volt.

⁽¹⁹⁾ Lásd a 7. lábjegyzetet.

⁽²⁰⁾ A Bíróságnak a Wirtschaftsvereinigung Stahl e.a., Thyssen Stahl AG, Preussag Stahl AG and Hoogovens Staal BV, formerly Hoogovens Groep BV kontra Európai Közösségek Bizottsága C-441/97 P sz. ügyben 2000. november 23-án hozott ítélete, EBHT I-10293. o., 55. bekezdés.

⁽²¹⁾ Jacobs főtanácsnoknak a Bizottság kontra Tanács C-110/02. sz. ügyre vonatkozó indítványa, 43. pont (még nem tették közzé az EBHT-ban).

Egy másik megállapítás, amelyet ebben az esetben figyelembe kell venni, az az érintett ágazatban a technológiai fejlődés nagyon nagy sebessége.

- (72) Egyébként ebben az összefüggésben azt is ki kell emelni, hogy a Bull és a francia állam szigorúan betartotta a korábbi szerkezetátalakítási tervet, különösen a privatizációt, a NEC-cel és a France Télécommal való partnerséget, valamint több eszköz eladását, amint azt egy független szakértő javasolta és a Bizottság is átvette, és hogy az említett terv nem láthatta előre a jelenlegi nehézségeket. Valóban, abban az időben a pénzügyi nehézségek szorosan kapcsolódtak azokhoz a részlegekhez és leányvállalatokhoz, amelyeket a szerkezetátalakítási terv keretében eladtak, különösen a Zenith Data Systems a mikroszámítógépek ágazatában és az OSS-részleg. A Bull egy első szerkezetátalakítása rendben megtörtént, amelynek összefüggésében a vállalkozás megpróbált a környezetéhez alkalmazkodni. A vállalkozás létszámának csökkenése gyökeres változást mutat: az 1990-es 44 500-ról 1995-ben 24 000-re és 1999-ben 11 500-ra változott. A (9)–(12) preambulumbekzdésben leírt jelenlegi nehézségek különböznek azoktól, amelyek az 1993–1995-ben történt szerkezetátalakításhoz vezettek.
- (73) Az következik ebből ebben az esetben, hogy tiszteletben tartották az egyszer és mindenkorra szóló támogatás elvét jellemző filozófiát, vagyis minden jogellenes támogatás megakadályozását. Az állam nem tartotta mesterségesen életben a Bullt, jöllehet annak nehézségei visszatérő jellegűek; éppen ellenkezőleg, az e határozat tárgyát képező támogatás célja az, hogy szembenézzen az új természetű nehézségekkel.
- (74) Fölöslegesen, de mégis hozzá kell tenni, hogy majdnem elérték a tízéves határidőt.
- (75) Következésképpen ezen eset körülményei között a Bizottság úgy ítéli, hogy az egyszer és mindenkorra szóló támogatás követelménye nem tiltja a bejelentett támogatás engedélyezését.

„Deggendorf” elv

- (76) A Bíróság „Deggendorf” joggyakorlata⁽²²⁾ szerint, amikor a Bizottság egy támogatás összeegyeztethetőségét vizsgálja, minden vonatkozó tényezőt figyelembe kell vennie, különösen azt a lehetséges hatást, hogy ez a támogatás és más, még vissza nem térített támogatások kumulálódnak. Ebben az esetben a Bull rendelkezik a megmentési célú támogatással, amelynek engedélyezése annak volt alárendelve, hogy a Bull azt legkésőbb 2003. június 17-én visszafizeti. A francia hatóságok szerint a bejelentett támogatást csak a megmentési célú támogatás visszafizetése után fogják folyósítani. E körülmények között a „Deggendorf” elvet tiszteletben tartották, de a Bizottságnak meg kell bizonyosodnia arról, hogy valóban ez-e a helyzet.

⁽²²⁾ Lásd a 11. lábjegyzetet.

A közzétett szerkezetátalakítási terv betartása

- (77) Az iránymutatások 43. pontjának megfelelően a Bizottsággal közölt szerkezetátalakítási tervet, úgy ahogy azt pontosították és kiegészítették, teljes egészében be kell tartani.

Ellenőrzések és jelentése

- (78) Az iránymutatások 45–46. pontjának megfelelően éves jelentéseket kell közölni a Bizottsággal.

VI. KÖVETKEZTETÉS

- (79) A Bizottság úgy értékeli, hogy a Franciaország által a Bull részére nyújtandó, bejelentett szerkezetátalakítási támogatást a közös piaccal összeegyeztethetőnek lehet nyilvánítani, mivel a Franciaország által vállalt valamennyi kötelezettséget és az előírt valamennyi feltételt teljesítették,

MEGHOZTA A KÖVETKEZŐ HATÁROZATOT:

1. cikk

Az az állami támogatás, amelyet Franciaország a Bull javára tervez végrehajtani, amely egy 517 millió euro összegű kifizetés, és amelyet egy, a fizetőképesség helyreállítására vonatkozó kikötés kísér, a 2. cikkben előírt feltételekre is figyelemmel összeegyeztethető a közös piaccal.

2. cikk

(1) A Bull szerkezetátalakítási tervét, amint azt Franciaország a Bizottsággal közölte, teljes egészében végrehajtották.

(2) Az 1. cikkben említett támogatást nem fogják kifizetni a 2003/599/EK határozattal jóváhagyott megmentési célú támogatás visszafizetése előtt. A kifizetésre legkorábban 2004. december 31-én kerül sor.

(3) Franciaország benyújt egy éves jelentést a szerkezetátalakítási tervnek a 2007 végéig tartó időszakban történő végrehajtásáról.

3. cikk

Franciaország az e határozatról szóló értesítéstől számított két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot a határozatnak való megfelelés érdekében hozott intézkedésekről.

4. cikk

Ennek a határozatnak a Francia Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2004. december 1-jén.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja